

(Malli)

VERSIO 5.10.2017

HUOM! Tämä tarjouspyyntömalli on laadittu käytettäväksi **kansallisissa hankinnoissa**. Kansallisia hankintoja ovat hankinnat, joiden arvo on

- tavara- ja palveluhankinnoissa on 60 000 - 209 000 euroa ja
- rakennusurakoissa 150 000 - 5 225 000 euroa

Jos hankinnan ennakoitu arvo jää kansallisen kynnsarvon alle, ei hankintalakia sovelleta ja hankintayksikkö voi kilpailuttaa hankintansa oman kuntansa pienhankintaohjeiden mukaisesti esim. pyytämällä tarjouksia suoraan muutamalta toimittajalta. On syytä huomata, että pienhankintaa koskevasta päätöksestä voi tehdä sekä hankintaoikaisun että kuntalain mukaisen oikaisuvaatimuksen. On jokaisen kunnan omassa harkinnassa, millaisia rajoja noudattaa esim. suoraanhankintarajoina ja ylipäättään päätöksentekorajana. Kunta voi ohjeistaa esim. että alle 10 000 euron hankinnat on mahdollista tehdä suoraanhankintoina, joista ei tehdä päätöstä. Hankintoja ei saa kuitenkaan pilkkoa siten, että tehtäisiin useampi vähäarvoinen hankinta peräkkäin esim. vuoden aikana, jotta välttyttäisiin kilpailuttamiselta.

Hakasuluissa [] on esitetty ohjeita, jotka tulee poistaa lopullisesta tarjouspyynnöstä. Hakasuluissa [] ja tekstin seassa **punaisella tekstillä on esitetty vaihtoehtoja tai vapaaehtoisia lisäyksiä, joista tulee poistaa tarpeettomat tekstit.**

TARJOUSPYYNTÖ (malli)

Hankinnan nimi

[Esimerkki: Ilmakuvausista ja numeerisen kartan tuottamisesta xxxx alueelta xxxx kunnassa/kaupungissa]

Hankintayksikkö (Tilaaaja)

Kunnan/kaupungin nimi:

Postiosoite:

Sähköpostiosoite:

Yhteyshenkilön nimi:

Sähköpostiosoite:

Puhelinnumero:

Hankittava palvelu

Hankinnan kohteena on **X kunnan ilmakuvauspalvelut**, jotka suoritetaan **X.X.201X - X.X.201X**.

Hankinnan ennakoitu arvo on **X euroa**. Hankinta on EU-kynnysarvot alittava mutta kansallisen kynnysarvon ylittävä palveluhankinta.

Tilaaaja valitsee yhden toimittajan, jonka kanssa tekee sopimuksen. Tarjouspyynnössä esitetyt hankintamäärät ovat arvioita eikä sopimus muodosta Tilaajalle määräostovelvoitetta. Valitulle toimittajalle ei myöskään synny yksinoikeutta tarjota sopimuksessa määriteltäviä palveluita Tilaajalle.

Hankittava palvelu ja sille asetetut vaatimukset on kuvattu tämän tarjouspyynnön liitteessä, (**liite 4 - XX**).

Hankittavan palvelun aluerajaus on kuvattu **liitteissä 4a (pdf-muotoinen tiedosto) sekä liite 4b (vektorimuotoinen aluerajaus, KML-tiedosto tai muu vastaava)**.

Hankintamenettely

Hankinnassa noudatetaan lakia julkisista hankinnoista (1397/2016). Kansallisista hankinnoista säädetään lain 11 luvussa.

[OHJE: Koska hankintalaissa ei enää määritellä käytettävää kansallista hankintamenettelyä, hankintayksikön on kuvattava käyttämänsä hankintamenettely hankintailmoituksessa tai tarjouspyynnössä. Kuvaus tulee esittää siten, että toimittajat pystyvät sen perusteella ennakoimaan käytetyn hankintamenettelyn luonnetta ja kulkua sekä tietävät oman roolinsa menettelyssä.

Kuvauksessa on kerrottava, miten hankintamenettely kokonaisuudessaan etenee. Kuvauksessa on hyvä mainita esimerkiksi, sisältääkö menettely tarjoajien määrän rajoittamista tai neuvottelukierroksia, missä vaiheessa tarjoajan odotetaan toimittavan dokumentteja tai tarjous hankintayksikölle ja minkälaisia vaatimuksia menettelyyn yleisesti liittyy. Neuvottelumenettely on mahdollinen ilman erityistä perustelua.

Menettelyn kuvaus voisi olla esimerkiksi seuraavan kaltainen prosessikuvaus:]

Hankintamenettelynä käytetään menettelyä, jossa kaikilla tarjoajilla on yhtäläinen oikeus osallistua tarjousmenettelyyn. (ns. avoin menettely)

Hankintayksikkö julkaisee hankinnasta ilmoituksen ja tarjouspyynnön Hilma-ilmoituskanavassa osoitteessa www.hankintailmoitukset.fi sekä omilla verkkosivuillaan.

Tarjoajan tulee jättää tarjouksensa **X. päivään** mennessä.

[OHJE: laissa ei ole määriteltä minimiaikaa tarjousajalle. Ajan tulee hankinnan kokoon ja monimutkaisuuteen nähden kohtuullinen, esim. vähintään 2 vk.]

Hankintayksikkö tarkastaa, että tarjoaja on toimittanut vaaditut vakuutukset vaadittujen soveltuvuusehtojen täyttymisestä. Lisäksi hankintayksikkö tarkastaa tarjousten tarjouspyynnön mukaisuuden ja pyytää tarvittaessa täsmennyksiä ja tarkennuksia annettuihin tarjouksiin. Tarjousten täydentäminen ei saa tapahtua syrjivästi esimerkiksi siten, että alun perin tarjouspyynnön vastainen tarjous muuttuu tarjouspyynnön mukaiseksi. Hankintayksiköllä on velvollisuus hylätä tarjouspyynnön vastainen tarjous.

Hankintayksikkö vertailee tarjoukset etukäteen ilmoitettujen vertailuperusteiden mukaan ja tekee hankintapäätöksen, jonka lähettää tarjoajille tiedoksi.

[OHJE: Jos hankintayksikkö haluaa, se voi myös rajoittaa tarjoajien määrää objektiivisin perustein ja valita ensin ehdokkaat, jotka saavat tarjota. (esim. ns. rajoitettu menettely tai neuvottelumenettely) Tämä tulee kertoa myös tarjouspyynnössä.]

Mikäli saaduista tarjouksista yksikään ei vastaa tarjouspyyntöä hankintayksikön edellyttämällä tavalla taikka olosuhteet tarjouskilpailun aikana muuttuvat sellaisiksi, ettei hankintayksikkö voi hyödyntää tarjouskilpailun tuloksia, hankintayksikkö voi keskeyttää hankintamenettelyn osittain tai kokonaan.

Tarjouksen tekemisestä, esittelystä tai muusta menettelyyn osallistumisesta ei makseta tarjoajille korvausta. Tarjousasiakirjat ovat saatavissa suomen kielellä.

Hankinnan aikataulut

Oheiseen aikataululomakkeeseen on koottu hankintamenettelyä koskevat ohjeelliset aikataulut. Hankinnassa noudatetaan mahdollisuuksien mukaan tämän taulukon mukaisia aikatauluja.

HANKINNAN AIKATAULUT

Kohde	Aikataulu	Huomautukset
Lisätietoja on pyydettävä aikavälillä	xx.xx.201x - xx.xx.201x	
Lisätiedot annetaan mennessä	xx.xx.2017	
Tarjous on jätettävä mennessä	xx.xx.201x klo 14.00	

Tarjous tulee olla voimassa asti	xx.xx.2017	
Hankintapäätös tai hankinnan tekemättä jättämistä koskeva päätös tehdään mennessä	xx.xx.2017	
Hankintasopimus tehdään mennessä	xx.xx.2017	
Työ aloitetaan mennessä	xx.xx.2017	
Työ valmistuu kokonaisuudessaan mennessä	xx.xx.2017	
Työ tarkistetaan mennessä	xx.xx.2017	
Työ hyväksytään/hylätään mennessä	xx.xx.2017	

Osatarjoukset

Osatarjouksia ei hyväksytä.

Tarjoajan soveltuvuus

Tarjoajaa koskevat poissulkemisperusteet ja niiden soveltaminen on kuvattu **liitteessä 1**.

Tarjoajaa koskevat soveltuvuusehdot on kuvattu **liitteessä 2**.

Tarjoajan tulee vakuuttaa, ettei tarjoajaa rasita mikään liitteessä 1 mainituista poissulkemisperusteista ja että tarjoaja täyttää tarjouspyynnön liitteessä 2 esitetyt tarjoajan soveltuvuudelle asetetut vähimmäisvaatimukset. Vakuutuksena tarjoajan tulee täyttää **liitteenä 1b** oleva lomake ja palauttaa se tarjouksen yhteydessä hankintayksikölle.

Hankintayksikkö tarkastaa tarjoajan soveltuvuusehtojen täyttymisen pyytämällä selvitykset tarjouskilpailun voittajalta.

[OHJE: Alla punaisella oleva teksti kirjataan tarjouspyyntöön siinä tapauksessa, että hankintaan soveltuu tilaajavastuulaki.]

Tarjoajan tilaajavastuulain mukaisista velvoitteista ja selvityksistä on kuvaus liitteessä 2a.

Tarjoajan tulee vakuuttaa, että tarjoaja täyttää tilaajavastuulain mukaiset työnantajavelvoitteensa ja sitoutuu toimittamaan tilaajavastuulain mukaiset selvitykset ennen sopimuksen solmimista ja 12 kuukauden välein sopimuskauden aikana.

Alihankkijoiden käyttö

(OHJE: Hankintalain 77-78 §:t, jotka koskevat alihankintoja, eivät suoraan sovellu kansallisiin hankintoihin. Hankintayksikkö voi kuitenkin siitä etukäteen ilmoittaessaan ottaa kantaa mahdollisuuteen käyttää alihankkijoita. Alihankkijoiden käyttöä ei suositella kiellettäväksi.)

Palveluntuottaja voi käyttää alihankkijaa. Mikäli tarjoaja aikoo antaa osan sopimuksesta alihankintana kolmansille, on siitä ilmoitettava tarjouksessa, sekä ehdotetut alihankkijat. Tarjoaja vastaa alihankkijan osuudesta kuten omastaan ja alihankkijoiden työn tulee olla tässä tarjouspyynnössä edellytetyn laatutason mukaista. Alihankkijoiden käyttö tulee kuvata tarjouksessa ja alihankkijoita koskevat soveltuvien osin samat vaatimukset kuin tarjoajaa.

Mikäli tarjoaja käyttää työssään alihankkijaa, on myös alihankkijan osalta annettava tilaajavastuulain mukainen selvitys. **[OHJE:** Käytetään, jos hankintaan soveltuu tilaajavastuulaki.]

Tarjousasiakirjat ja liitteet

Hankintayksikölle lähetettävä tarjous koostuu seuraavista hankintayksikön laatimista määrämuotoisista tarjouspyynnön liitteiden lomakkeista, jotka tarjoajan tulee täyttää.

1. Tarjouslomake (liite 1)
2. Tarjoajan soveltuvuusehtojen täyttymistä koskeva vakuutus (liite 2a)
3. Selvitykset ja työsuunnitelma (liite X)
4. Hintalomake (liite X)

Tarjouksen on oltava sisällöltään tarjouspyynnön mukainen ja sisällettävä kaikki pyydetty tiedot. Tarjous ja tarjouspyynnön liitteinä olevat tarjouslomakkeet sekä pyydetty selvitykset annetaan suomen kielellä. **[OHJE:** Tarpeen mukaan voidaan hyväksyä myös: ” Tarjoukseen liitettävät selvitykset ja todistukset voidaan antaa myös ruotsinkielisinä/englanninkielisinä.”]

Tarjoukseen ei saa liittää tarjoajan omia sopimusehtoja. Omien ehtojen liittäminen voi johtaa tarjouksen hylkäämiseen.

Hankintaa koskevat kysymykset

Hankintaan liittyvät kysymykset tulee toimittaa viimeistään **pp.kk.201x** sähköpostitse osoitteeseen **hankinnat@xxx.fi** tai kirjallisesti osoitteeseen **[xxxkunta/kaupunki, yksikkö ja osoite]** Sähköpostiviesti tai kuoreen tulee laittaa merkintä ”Lisätietopyyntö: ”Hankinnan nimi””.

Kysymykset on esitettävä suomen kielellä.

Esitetyistä kysymyksistä ja niihin annetuista vastauksista laaditaan yhteenveto, joka julkaistaan viimeistään **kuusi (6)** työpäivää ennen tarjouksen jättämisen määräaika **pp.kk.201x** mennessä

osoitteessa www.xxx.fi/tarjouspyynnot. Samassa yhteydessä ilmoitetaan myös mahdollisista muutoksista tarjouspyyntöön.

[**OHJE:** Voidaan toimia myös siten, että hankintayksikkö lähettää yhteenvedon kaikille sähköpostinsa ilmoittaneille tarjoajille. Jos toimitaan näin, kirjataan tämä tarjouspyyntöön. Jos kysymys/vastauskierros aiheuttaa muutoksia hankintailmoituksen ja/tai tarjouspyynnön tietoihin, on syytä julkaista hankinnasta korjausilmoitus ja jatkaa tarvittaessa tarjousten jättämisen määräaika.]

Tarjouksen jättäminen ja sitovuus

Jättämällä tarjouksen tähän tarjouspyyntöön tarjoaja hyväksyy tarjouspyynnössä ja sen liitteenä olevissa asiakirjoissa olevat ehdot.

Tarjouspyynnössä vaaditut tarjousasiakirjat liitteineen tulee toimittaa hankintayksikölle sähköpostilla. [Tarjous tulee toimittaa paperisena kahtena kappaleena sekä lisäksi sähköisenä yleisesti käytössä olevalla USB-liitäntäisellä muistitikulla].

[**OHJE:** Mustalla tekstillä on ensisijainen vaihtoehto. Kannattaa miettiä, onko lainkaan tarpeen pyytää tarjouksia enää paperisena.]

”viikonpäivä” pp.kk.201v klo 14.00 mennessä osoitteeseen.

xxx kunnan/kaupungin kirjaamo

”osoite”

Sähköpostin aihekenttään [ja/tai tarjouskuoreen tulee merkitä lähettäjän nimi sekä] ”X hankinta”.

[**OHJE:** Esim. ”Ilmakuvaushankinta”).

[**OHJE:** Vaihtoehtoisia tapoja tarjousten toimittamiseen:

Tarjouksen voi lähettää myös sähköpostilla xxx kunnan Kirjaamoon osoitteella xxx/ TAI

Tarjous tulee jättää tilaajan tarjouspalveluun osoitteessa: xxx.fi. Mikäli tarjoukseen sisältyy tarjoajan näkemyksen mukaan salapidettäviä tietoja, sähköpostilähetystä ei tule käyttää, ellei käytössä ole erityistä tietoturvallista sähköpostia.]

Lähetyskseen tulee aina laittaa merkintä **”X hankinta”**

[**HUOM!** tarjousta ei koskaan saa pyytää toimittamaan kenenkään henkilön omaan sähköpostiin.]

Tarjouksen voimassaolo

Hankintayksikölle lähetettävä tarjous tulee olla voimassa pp.kk.201v asti

[**OHJE:** Tarjouksen voimassaoloajaksi kannattaa laittaa riittävän pitkä aika, jotta hankintayksikkö ehtii varmasti käsitellä tarjoukset ja tehdä hankintapäätöksen. Myös valitusaika kannattaa ottaa

huomioon. Hankinnan kohteesta riippuen tarjousten voimassaoloaika voisi olla vähintään puolisen vuotta.]

Tarjoajien soveltuvuuden arviointi ja poissulkeminen menettelystä

Arviointi- ja valintaprosessin ensimmäisen vaiheen tarkoituksena on selvittää tarjoajan edellytykset suoriutua palvelujen tuottamisesta. Edellytykset selvitetään **liitteessä 2** asetetuilla soveltuvuusvaatimuksilla.

Hankintayksikkö sulkee päätöksellään tarjoajan tarjouskilpailun ulkopuolelle, jos tarjoaja ei täytä tarjoajalle tarjouspyynnön **liitteissä 1 - 3** asetettuja tarjoajan soveltuvuusvaatimuksia.

Tarjoaja, joka ei täytä asetettuja vaatimuksia tai joka syyllistyy olennaisesti väärin tietojen antamiseen toimittaessaan liitteissä pyydettyjä tietoja tai joka ei asetetussa määräajassa toimita pyydettyä selvitystä, suljetaan tarjouskilpailusta pois.

Tarjousten tarjouspyynnön mukaisuuden tarkistaminen

Arviointi- ja valintaprosessin toisessa vaiheessa arvioidaan tarjousten vastaavuus tarjouspyynnössä asetettuihin vaatimuksiin.

Hankintayksikkö hylkää tarjouspyynnön vastaisen tarjoukset. Tarjous on tarjouspyynnön vastainen esimerkiksi silloin, kun se ei täytä tarjouspyyntöasiakirjoissa esitettyjä hankintaa koskevia vaatimuksia tai jos tarjous ei muilta osin vastaa tarjouspyyntöä tai jos tarjous saapuu myöhästyneenä.

Hankintayksikkö voi hylätä myös hankinnan laatuun ja laajuuteen nähden poikkeuksellisen alhaisen tarjouksen.

[OHJE: Hankintalain 96 §, joka koskee poikkeuksellisen alhaisia tarjouksia, ei suoraan sovellu kansallisiin hankintoihin. Hankintayksikkö voi kuitenkin varata itselleen oikeuden puuttua alihintaisiin tarjouksiin, jos se kertoo siitä etukäteen tarjouspyynnössä.]

Tarjousten vertailu ja valinta

[OHJE: Uuden hankintalain 106 §:n mukaan tarjousten valintaperusteena on aina kokonaistaloudellinen edullisuus. Kokonaistaloudellisesti edullisin on lain mukaan hankintayksikön kannalta hinnaltaan halvin, kustannuksiltaan edullisin tai hinta-laatusuhteeltaan paras tarjous. Jos tarjoajaa koskevat soveltuvuusehdot on asetettu riittävän vaativiksi ja hankinnan kohteen laatuvaatimukset on määriteltä tarjouspyynnössä riittävän yksityiskohtaisesti, voi pelkkä hintavertailu olla tarkoituksenmukaista ja yksinkertaisinta.]

Vaativissa ja laajoissa hankkeissa voi pohtia mahdollisuutta vertailla hinnan lisäksi myös esimerkiksi toteuttavan henkilöstön osaamista ja kokemusta (koulutus ja referenssit) sekä yrityksen aiempia referenssejä. Myös muita laadullisia tekijöitä voidaan ottaa mukaan vertailuun, kuten

Hankkeen vaativuutta voi arvioida hankkeen alueellisen laajuuden sekä kohteen taloudellisen merkityksen perusteella - esimerkiksi tiiviisti rakennettu kaupunki/kuntakeskus, mikä tarkoittaa sitä, että on kerättävä paljon yksityiskohtaista tietoa.]

Hankinnan valintaperuste on kokonaistaloudellinen edullisuus. Kokonaistaloudelliseen edullisuuteen vaikuttavat tarjoajan tarjoamat hinnat. Hinnat vertaillaan tarjouspyynnön hintalomakkeen perusteella (liite X). Tarjouksista valitaan kokonaishinnaltaan halvin.

Hankintapäätöksen tekeminen, päätöksestä ilmoittaminen ja hankintasopimus

Hankintapäätös tehdään ja annetaan sähköisesti tiedoksi kaikille tarjoajille.

Hankintapäätökseen liitetään muutoksenhakuohjeet.

Hankintasopimus voidaan solmia, kun hankintapäätös tulee lainvoimaiseksi. Sopimus syntyy vasta kirjallisen sopimuksen allekirjoittamisella.

[OHJE: Laki ei tätä varsinaisesti edellytä. Kansallisissa hankinnoissa ei noudateta myöskään odotusaikaa, joten sopimuksen voisi periaatteessa solmia heti päätöksenteon jälkeenkin. Jos sopimus on solmittu ja päätöksestä valitetaan, riskinä on lähinnä hyvitysmaksu.]

Hankinta-asiakirjojen julkisuus

Hankinta-asiakirjojen julkisuutta säätelee laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta (621/1999). Hankintaan osallistuvan yrityksen toimittamat tarjousasiakirjat ja tiedot tulevat pääsääntöisesti julkisiksi sopimuksen allekirjoittamisen yhteydessä. Tarjousasiakirjat tulevat kuitenkin julkisiksi asianosaisille eli toisille tarjoajille, kun hankintaa koskeva päätös on tehty ja sitä koskeva pöytäkirja on tarkistettu kuntalain mukaisesti.

Tarjoukset on pyrittävä laatimaan siten, etteivät ne sisällä liikesalaisuuksia. Jos liikesalaisuuksien sisällyttäminen tarjouslomakkeella tehtyyn tarjoukseen on välttämätöntä, on ne - mikäli mahdollista - lueteltava erillisellä, ”salainen” -otsikoidulla liitteellä.

Hankintayksikkö harkitsee tapauskohtaisesti, ovatko liikesalaisuuksiksi ilmoitetut tiedot lain mukaan salassa pidettäviä. Tarjouksen kokonaishinta tai tarjousten vertailussa käytetty muu tekijä ei kuitenkaan voi olla liike- tai ammattisalaisuus.

Tarjousten avaustilaisuus ei ole julkinen.

Päiväys

Hankintayksikön allekirjoitukset

Tarjouspyynnön liitteet

Tämän tarjouspyynnön liitteenä ovat:

Tarjouspyynnön yleiset liitteet 1 - 4:

- **Liite 1:** Tarjoajan poissulkemisperusteet
- **Liite 1a:** Tarjouslomake - Tarjoajan vakuutukset (palautettava tarjouslomake)
- **Liite 2:** Tarjoajan soveltuvuusehdot
- **Liite2a:** Tilaajavastuuliite [jos tarpeen]
- **Liite 3:** Selvitykset ja työsuunnitelma
- **Liite 3a:** Sopimusmalli

[OHJE: Seuraavat liitteet tulee erityisesti aina tarkistaa ja muokata hankintakohtaiseksi. Alla olevat eivät sovellu kaikkiin hankintoihin. Liitteet koskevat hankinnan kohdetta.]

- **Liite 4a ja b:** Hankittavan palvelun aluerajaus

Tarjouspyynnön liitteet, jotka ovat palvelukohtaisia:

- **Liite 5:** Hankittava palvelu **PALVELUKOHTAINEN LIITE**
- **Liite 6:** Hintalomake **PALVELUKOHTAINEN LIITE**

Erilliset liitteet, joita tilaaja käyttää tarpeen mukaan ja asettaa työn tekemiselle teknisiä ja sisällöllisiä vaatimuksia sekä työn tekemistä koskevia muita ohjeita.

- **[Liite 7: Työohjelmat]** **PALVELUKOHTAINEN LIITE**
- **[Liite 8: Tilaajan työsuunnitelma ja aluerajaus]** **PALVELUKOHTAINEN LIITE**
[Liite 9: Kerättävien tietojen kohdeluokitus] **PALVELUKOHTAINEN**

LIITE 1

TARJOAJAA KOSKEVAT POISSULKEMISPERUSTEET

1. Vakavat rikokset poissulkemisperusteena

[OHJE: Hankintalain 80 §:ssä määriteltyt pakolliset poissulkuperusteet eivät suoraan sovellu kansallisiin hankintoihin. Näin ollen hankintayksiköllä ei ole suoraan laista tulevaa velvollisuutta selvittää pakollisen poissulkuperusteiden olemassaoloa. Hankintayksiköllä ei siten ole myöskään velvollisuutta pyytää yrityksen johtohenkilöiltä rikosrekisteriotteita. Jos hankintayksikkö harkitsee tarpeelliseksi kuitenkin käyttää vakavia rikoksia koskevia poissulkuperusteista, ne on syytä luetella tarjouspyynnössä ja kertoa myös, miten hankintayksikkö asian selvittää.

Yleensä hankintayksikön kannattaa pyytää selvitykset vasta tarjouskilpailun voittajalta. Jos tarjoajia karsitaan menettelyn kuluessa, voi olla tarpeen pyytää selvitykset jo menettelyn kuluessa.]

Hankintayksikkö soveltaa tässä hankinnassa tarjoajan poissulkemisperusteena hankintalain 80 §:ssä säädettyjä poissulkemisperusteita, jotka ovat seuraavat:

- 1) rikoslain (39/1889) 16 luvun 13 §:ssä tarkoitettu lahjuksen antaminen, 16 luvun 14 §:ssä tarkoitettu törkeä lahjuksen antaminen, 16 luvun 14 a §:ssä tarkoitettu lahjuksen antaminen kansanedustajalle tai 16 luvun 14 b §:ssä tarkoitettu törkeä lahjuksen antaminen kansanedustajalle;
- 2) rikoslain 17 luvun 1 a §:ssä tarkoitettu osallistuminen järjestäytyneen rikollisryhmän toimintaan;
- 3) rikoslain 25 luvun 3 §:ssä tarkoitettu ihmiskauppa tai 25 luvun 3 a §:ssä tarkoitettu törkeä ihmiskauppa;
- 4) rikoslain 29 luvun 1 §:ssä tarkoitettu veropetos, 29 luvun 2 §:ssä tarkoitettu törkeä veropetos, 29 luvun 4 a §:ssä tarkoitettu työeläkevakuutusmaksupetos, 29 luvun 4 b §:ssä tarkoitettu törkeä työeläkevakuutusmaksupetos, 29 luvun 5 §:ssä tarkoitettu avustuspetos, 29 luvun 6 §:ssä tarkoitettu törkeä avustuspetos tai 29 luvun 7 §:ssä tarkoitettu avustuksen väärinkäyttö;
- 5) rikoslain 30 luvun 7 §:ssä tarkoitettu lahjominen elinkeinotoiminnassa, 30 luvun 7 a §:ssä tarkoitettu törkeä lahjominen elinkeinotoiminnassa, 30 luvun 8 §:ssä tarkoitettu lahjuksen ottaminen elinkeinotoiminnassa tai 30 luvun 8 a §:ssä tarkoitettu törkeä lahjuksen ottaminen elinkeinotoiminnassa;
- 6) rikoslain 32 luvun 6 §:ssä tarkoitettu rahanpesu, 32 luvun 7 §:ssä tarkoitettu törkeä rahanpesu, 32 luvun 8 §:ssä tarkoitettu salahanke törkeän rahanpesun tekemiseksi tai 32 luvun 9 §:ssä tarkoitettu tuottamuksellinen rahanpesu;
- 7) rikoslain 34 a luvun 1 §:ssä tarkoitettu terroristisessa tarkoituksessa tehty rikos, 34 a luvun 2 §:ssä tarkoitettu terroristisessa tarkoituksessa tehtävän rikoksen valmistelu, 34 a luvun 3 §:ssä tarkoitettu terroristiryhmän johtaminen, 34 a luvun 4 §:ssä tarkoitettu terroristiryhmän toiminnan edistäminen, 34 a luvun 4 a §:ssä tarkoitettu koulutuksen antaminen terrorismirikoksen tekemistä

varten, 34 a luvun 4 c §:ssä tarkoitettu värväys terrorismirikoksen tekemiseen tai 34 a luvun 5 §:ssä tarkoitettu terrorismin rahoittaminen; sekä

8) rikoslain 47 luvun 1 §:ssä tarkoitettu työturvallisuusrikos, 47 luvun 2 §:ssä tarkoitettu työaika-suojelurikos, 47 luvun 3 §:ssä tarkoitettu työsyryjintä, 47 luvun 3 a §:ssä tarkoitettu kiskonnantapainen työsyryjintä, 47 luvun 5 §:ssä tarkoitettu työntekijöiden järjestäytymisvapauden loukkaaminen tai 47 luvun 6 a §:ssä tarkoitettu luvaton ulkomaisen työvoiman käyttö.

Poissulkemista mainittujen rikosten johdosta sovelletaan, jos hankintayksikön tiedossa on, että tarjoaja tai tarjoajan hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsen tai edustus-, päätös- tai valvontavaltaa käyttävä henkilö on rikosrekisteristä ilmenevällä lainvoimaisella tuomiolla tuomittu jostakin em. rikoksesta. **Hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäseniä ovat esimerkiksi yhteisön toimitusjohtaja, varatoimitusjohtaja, hallituksen jäsen, hallintoneuvoston jäsen ja yhtiön prokuristi.**

Jos hankintayksiköllä on aihetta epäillä, että tarjouskilpailuun osallistuvan yrityksen taustalla voi olla edellä mainittuja rikoksia, **hankintayksikkö voi pyytää menettelyn kuluessa** tarjoajaa toimittamaan rikosrekisteri-otteet johtohenkilöistään.

2. Maksamattomat verot ja sosiaaliturvamaksut poissulkemisen perusteena

Hankintayksikkö sulkee tarjouskilpailusta pois myös tarjoajan, joka on lainvoimaisella päätöksellä tai tuomiolla todettu laiminlyöneen velvollisuutensa maksaa Suomen tai sijoittautumismaansa (= maa, jossa tarjoajan päätoimipaikka sijaitsee) veroja tai sosiaaliturvamaksuja. Jos tarjoaja on maksanut verot tai sosiaaliturvamaksut taikka sopinut sitovasta järjestelystä niiden maksamista varten (eli tarjoajalle on vahvistettu maksusuunnitelma), hankintayksikkö ei kuitenkaan poissulje tarjoajaa.

Muussa valtiossa saatu tuomio aiheuttaa poissulkemisen

Hankintayksikkö poissulkee tarjouskilpailusta tarjoajan myös edellä 1. kohdassa mainittua rikosta tai 2. kohdassa mainittua maksulaiminlyöntiä vastaavan muussa maassa annetun lainvoimaisen tuomion perusteella.

Yli 5 vuotta tuomioista - ei poissulkemista

Jos lainvoimaisen tuomion antamisesta on kulunut yli viisi vuotta, poissulkemisperustetta ei sovelleta.

3. Harkinnanvaraiset poissulkemisperusteet

[OHJE: Hankintalain harkinnanvaraisettekaan poissulkuperusteet eivät suoraan sovellu kansallisiin hankintoihin. Näin ollen hankintayksiköllä ei ole suoraan laista tulevaa velvollisuutta selvittää poissulkemisperusteen olemassaoloa. Yleensä hankintayksikön kannattaa kuitenkin soveltaa harkinnanvaraisia poissulkuperusteista, jotta tilaajalla olisi mahdollisuus karsia epäkelvot tarjoajat pois menettelystä. Koska hankintalain 81 §:ssä luetellut harkinnanvaraiset poissulkemisperusteet eivät ole suoraan lain mukaan sovellettavissa kansallisiin hankintoihin, ne on syytä luetella tarjouspyynnössä.]

Yleensä hankintayksikön kannattaa pyytää poissulkemisperustetta koskevat selvitykset vasta tarjouskilpailun voittajalta. Jos tarjoajia karsitaan menettelyn kuluessa, voi olla tarpeen pyytää selvitykset jo menettelyn kuluessa.]

Hankintayksikkö voi poissulkea tarjouskilpailun ulkopuolelle tarjoajan:

- 1) joka on konkurssissa tai purettavana tai keskeyttänyt liiketoimintansa taikka jonka velkoja on vahvistetulla akordilla, saneerausohjelmalla tai muussa vastaavassa lainsäädäntöön perustuvassa menettelyssä järjestelty;
- 2) jonka konkurssiin asettaminen tai purkaminen taikka muu 1 kohdassa tarkoitettu menettely on vireillä;
- 3) joka on ammattitoiminnassaan syyllistynyt sen luotettavuuden kyseenalaistavaan vakavaan virheeseen, jonka hankintayksikkö voi näyttää toteen;
- 4) joka on laiminlyönyt velvollisuutensa maksaa Suomen tai sijoittautumismaansa veroja tai sosiaaliturvamaksuja ja jonka hankintayksikkö voi näyttää toteen muulla kuin lainvoimaisella päätöksellä tai tuomiolla;
- poissulkemista ei sovelleta, jos tarjoaja on maksanut verot tai sosiaaliturvamaksut taikka sopinut sitovasta järjestelystä niiden maksamista varten
- 5) joka on rikkonut Suomen tai Euroopan unionin lainsäädännön, työehtosopimusten taikka kansainvälisten sopimusten ympäristö-, sosiaali- ja työoikeudellisia velvoitteita, ja hankintayksikkö voi näyttää rikkomuksen toteen. (**Huom!** Hankintalain (1397/2016) liitteessä C on luettelo poissulkemisperusteeseen liittyvistä kansainvälisistä sopimuksista);
- 6) joka on tehnyt muiden toimittajien kanssa sopimuksia, joilla pyritään vääristämään kilpailua, ja hankintayksikkö voi näyttää tämän toteen;
- 7) jonka eturistiriitaa hankintamenettelyssä ei voida tehokkaasti poistaa muilla toimenpiteillä;
- 8) jonka osallistuminen hankintamenettelyn valmisteluun on vääristänyt kilpailua, eikä vääristymää voida poistaa muilla vähemmän rajoittavilla toimenpiteillä; ennen poissulkemista ehdokkaalle tai tarjoajalle on annettava mahdollisuus osoittaa, ettei sen osallistuminen hankinnan valmisteluun ole johtanut tasapuolisen ja syrjimättömän hankintamenettelyn vaarantumiseen;
- 9) jonka suorituksissa aikaisemmissa hankintasopimuksissa tai käyttöoikeussopimuksissa on ollut merkittäviä tai toistuvia puutteita jonkin keskeisen vaatimuksen toteuttamisessa; lisäedellytyksenä on, että puutteet ovat johtaneet kyseisen aikaisemman sopimuksen ennenaikaiseen irtisanomiseen, purkamiseen, vahingonkorvauksiin tai muihin vastaaviin sanktioihin;
- 10) joka on syyllistynyt olennaisesti väärin tietojen antamiseen ilmoittaessaan hankintayksikölle tässä luvussa tarkoitettuja tietoja tai laiminlyönyt vaadittavien tietojen antamisen;
- 11) joka on pyrkinyt vaikuttamaan epäasianmukaisesti hankintayksikön päätöksentekoon, saamaan luottamuksellisia tietoja, joiden avulla se voi saada perusteetonta etua hankintamenettelyssä tai tarkoituksellisesti antamaan harhaanjohtavia tietoja, jotka voivat vaikuttaa olennaisesti tarjoajan tai tarjouksen valintaa koskeviin päätöksiin.

Edellä 3, 5 ja 6 kohtia sovelletaan tarjoajaan sekä tarjoajan hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäseneseen tai edustus-, päätös- tai valvontavaltaa käyttävää henkilöön, joka on syyllistynyt näissä kohdissa mainittuihin rikkeisiin.

Hankintayksikön harkintaan vaikuttavat seikat

Hankintayksikkö ottaa harkinnassaan huomioon muun muassa virheen, rikkomuksen tai laiminlyönnin vakavuuden, yhteyden hankinnan kohteeseen, tapahtumasta kuluneen ajan sekä mahdolliset muut aiheutuneet seuraamukset.

Ei poissulkua, jos tapahtumasta yli 3 vuotta

Tarjoajaa ei poissuljeta, jos edellä mainitusta tapahtumasta on kulunut yli kolme vuotta.

TARJOAJA ON VELVOLLINEN TOIMITTAMAAN SEURAAVAT SELVITYKSET:

1. Ennen sopimuksen solmimista todistus maksetuista veroista ja sosiaaliturvamaksuista tai todistus siitä, että tarjoajalle on vahvistettu maksusuunnitelma.
2. Vakuutus siitä, ettei tarjoaja tai sen edellä mainittu johtohenkilö ole syyllistynyt poissulkemisen aiheuttamaan rikokseen.
3. Vakuutus siitä, ettei tarjoajaa rasita yksikään ns. harkinnanvarainen poissulkemisperuste
4. Erikseen pyydettyäessä rikosrekisteriote yrityksestä ja/tai sen johtohenkilöistä

Päätös poissulkemisesta

Hankintayksikkö tekee tarjoajan poissulkemisesta erillisen päätöksen, jonka hankintayksikkö antaa muutoksenhakuohjeineen tiedoksi tarjoajan ilmoittamaan sähköpostiosoitteeseen.

Liite 1a Tarjouslomake

Tämä tarjouslomake on osa tarjousta ja tarjoaja palauttaa sen täytettynä hankintayksikölle.

Lomakkeen perustiedot

Tarjous: [Hankinnan nimi]

Tarjoaja:

Y-tunnus:

Osoite:

Sähköpostiosoite*:

* Tarjoajan on tarjouksessaan ilmoitettava sähköpostiosoite, josta tarjoajan tarpeen vaatiessa tavoittaa ja johon hankintapäätös annetaan sähköisesti tiedoksi.

LIITE 2

Tarjoajan soveltuvuutta koskevat vaatimukset

[OHJE: Tälle lomakkeelle hankintayksikkö kirjaa tarjoajaa (yritystä) koskevat vaatimukset ns. tarjoajan kelpoisuusehdot, jotka tarjoajan tulee täyttää päästäkseen tarjousvertailuun. Tarjoajan soveltuvuusehdot voivat koskea

- vaatimuksia siitä, että tarjoaja on rekisteröitynyt erilaisiin lakisääteisiin rekistereihin
- tarjoajan taloudellista ja rahoituksellista asemaa
- tarjoajan teknistä ja ammatillista pätevyyttä toteuttaa hankinta.

Hankintayksiköllä on laaja harkintavalta vaatimusten asettamiseen, mutta vaatimukset eivät kuitenkaan saa olla suhteettomia suhteessa hankinnan kokoon ja laatuun. Vaatimuksilla ei myöskään saa syrjiä tai suosia tarjoajia, mikä tarkoittaa sitä, että ilman erityistä tarvetta esimerkiksi tekniset vaatimukset eivät saa olla sellaisia, että vain yksi tarjoaja voi toteuttaa hankinnan. Hankintayksiköllä voi kuitenkin olla perusteltu syy asettaa vaatimus, jonka vain yksi tai harva tarjoaja täyttää.]

Tarjoajan tulee täyttää tällä lomakkeella kirjatut tarjoajan soveltuvuusehdot. Tarjoajan tulee antaa vakuutus siitä, että se täyttää asetetut ehdot. Vakuutus annetaan **Liitteellä 1a Tarjoajalomake**

Hankintayksikkö pyytää tarjouskilpailun voittajalta kirjalliset selvitykset ehtojen täyttymisestä. Tämän kelpoisuuslomakkeen otsikkojen mukainen selvitys palautetaan hankintayksikölle ennen hankintasopimuksen tekemistä.

Tarjoajan rekisteröintiä koskevat vaatimukset:

1. Yritys on merkitty kaupparekisteriin, ennakkoperintälain (1118/1996) mukaiseen ennakkoperintärekisteriin ja työnantajarekisteriin sekä arvonlisäverolain (1501/ 1993) mukaiseen arvonlisäverovelvollisten rekisteriin, **jos lainsäädäntö edellyttää rekisteröitymistä.**

Vaatimusten täyttymisen selvittäminen ennen sopimuksen solmimista

1. Tarjoajan Y-tunnus: xxxx
2. Selvitys siitä, että yritys on merkitty kaupparekisteriin, ennakkoperintälain (1118/1996) mukaiseen ennakkoperintärekisteriin ja työnantajarekisteriin sekä arvonlisäverolain (1501/ 1993) mukaiseen arvonlisäverovelvollisten rekisteriin, jos lainsäädäntö edellyttää rekisteröitymistä.
3. Selvitys rekisteröimättömyyden perusteista, jos tarjoaja ei kuulu kauppa-, ennakkoperintä-, työnantaja- tai arvonlisäverovelvollisten rekisteriin. Selvitys voi olla tarjoajan itsensä laatima.

Hankintayksikkö voi tarkistaa kohtien 1. - 3. tiedot YTJ-tietojärjestelmästä

2. Tarjoajan rahoituksellista ja taloudellista asemaa koskevat vaatimukset

2. Yrityksellä ei saa olla verovelkaa, josta ei ole verottajan kanssa sovittua maksusuunnitelmaa. Jos verovelan määrä ylittää X euroa, hankintayksikkö voi poissulkea tarjoajan pois menettelystä.
3. Yrityksellä ei saa olla maksamattomia eläkevakuutusmaksuja, josta ei ole sovittu maksusuunnitelmaa eläkevakuutusyhtiön kanssa. Jos eläkemaksuvelan määrä ylittää X euroa, hankintayksikkö voi poissulkea tarjoajan pois menettelystä
4. Tarjoajalla tulee olla vähintään X euron suuruinen vastuuvakuutus/ niin suuri vastuuvakuutus, että se kattaa tässä hankinnassa Tilajalle, kolmannelle osapuolelle tai näiden omaisuudelle aiheutuneet vahingot ja sen on oltava riittävä suhteessa hankinnan laajuuteen ja riskeihin nähden ja muilta ehdoiltaan vastattava tavanomaista vastuuvakuutuskäytäntöä.
5. Tarjoajan liikevaihdon kolmelta edelliseltä vuodelta tulee olla keskimäärin vähintään X euroa [OHJE: ei voi olla kuin perustellusta syystä enemmän kuin 2 x hankinnan arvo eli käytännössä liikevaihtovaatimus kannattaneen asettaa harvoin] Rajatapauksissa hankintayksikkö arvio liikevaihdon riittävyyden.

Vaatimusten täyttymisen selvittäminen ennen sopimuksen solmimista

Verot ja maksut

Hankintayksikkö tarkistaa Verovelkarekisteristä, onko tarjoajalla verovelkaa. Jos tarjoajalla on verovelkaa, pyytää hankintayksikkö tarjoajaa toimittamaan todistuksen verojen maksamisesta tai verovelkatodistus taikka selvitys siitä, että verovelkaa koskeva maksusuunnitelma on tehty. Koska verovelkarekisteristä on todettavissa ainoastaan, että yrityksellä ei ole 10 000 euroa tai enemmän verovelkaa, voi hankintayksikkö pyytää yritystä toimittamaan hankinnan kohteesta riippuen verotodistukset, vaikka verovelkaa rekisterissä ei näkyisikään.

Eläkevakuutusmaksut

Tarjoaja sitoutuu toimittamaan todistukset eläkevakuutusten ottamisesta ja eläkevakuutusmaksujen suorittamisesta tai selvityksen siitä, että eläkevakuutusmaksujen suorittamisvelvollisuutta ei ole tai erääntyneitä eläkevakuutusmaksuja koskeva maksusopimus on tehty.

Vastuuvakuutus

Vakuutusyhtiön todistus vastuuvakuutuksen voimassaolosta ja maksetuista vakuutusmaksuista.

Liikevaihto

Jokin tarjoajan toimittama uskottava näyttö, kuten tilinpäätösasiakirjat tai ote niistä, jossa liikevaihdon kehittyminen näkyy. Rajatapauksissa hankintayksikkö arvioi liikevaihdon riittävyyden.

Ulkomaalaisten tarjoajien tulee toimittaa vastaavat tiedot.

3. Tarjoajan teknistä ja ammatillista soveltuvuutta koskevat vaatimukset ja selvitykset

[OHJE: Edellisten lisäksi tarjoajalle voidaan asettaa esim.

- kokemusvaatimuksia
- teknistä osaamista koskevia vaatimuksia
- henkilöstön koulutusta ja kokemusta koskevia vaatimuksia
- laatustandardeja
- ympäristönhallintajärjestelmiä koskevia vaatimuksia jne.]

ESIMERKKEJÄ:

1. Tarjoajan tulee toimittaa **referenssiluettelo/ vähintään 3 referenssiä** hankinnan kohdetta vastaavista töistä viimeisen kolmen vuoden ajalta - **[OHJE: Mahdollisuuksien mukaan tulee kertoa yksityiskohtaisemmin, millaisia referenssejä vaaditaan. Vaatimukset voivat koskea referenssin teknistä laajuutta, arvoa, kestoa jne.]**
2. Tarjoajalla tulee olla laatujärjestelmä.
Selvitys käytössä olevista laatujärjestelmistä.
3. Tarjoajan tulee toimittaa selvitys alihankkijoiden käytöstä.
4. Tarjoajalla tulee olla yhteyshenkilöt eri osa-alueille.
Selvitys eri osa-alueiden vastuu- ja yhteyshenkilöistä.

LIITE 2a

Tilaajavastuu

[OHJE: Tätä liitettä voidaan käyttää tarjouspyynnön liitteenä, jos hankintaan soveltuu laki tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä eli ns. tilaajavastuulaki (1233/2006). Tilaajavastuulakia sovelletaan Suomessa tehtävään työhön kaikilla toimialoilla. Lakia sovelletaan tilaajaan edellyttäen, että tilaajalla ja tämän sopimuspuolella on **sopimus työn tuloksesta vastiketta vastaan ja työ tehdään tilaajan työtiloissa tai työkohteissa.** Tilaajan työkohde voi sijaita muuallakin kuin hänen hallinnoimissaan tiloissa. Näitä työkohteita on muun muassa rakentamisessa, liikenne- ja kuljetusaloilla sekä palveluissa, joita tuotetaan palvelujen ostajan tai käyttäjän tiloissa.

Työn tulee liittyä **tilaajan toiminnassa tavanomaisesti suoritettaviin tehtäviin** tai tavanomaiseen toimintaan liittyviin kuljetuksiin. Siivouksen sekä laitteiden ja tilojen huollon ja kunnossapidon katsotaan aina olevan tilaajayrityksen tavanomaisia tehtäviä.

Tilaajavastuulakia sovelletaan, jos tilaajalle työskentelee sopijapuolen palveluksessa olevia työntekijöitä. Sopijapuolen tulee olla työnantajan asemassa.

Tilaajavastuulakia ei sovelleta

- Työhön, jolla tuotetaan sopijakumppanina olevan työnantajan omissa tiloissa erillisiä osia tai materiaaleja taikka ohjelmia tilaajan tiloissa edelleen koottavaksi tai jalostettavaksi
- Tehtäviin, jotka eivät kuulu tilaajan tavanomaiseen toimintaan, kuten yleensä asianajo-, koulutus-, mainostoimisto- ja pitopalvelujen alihankinta, työpaikkaruokailu-, työterveyshuolto- ja vartiointipalvelut.
- Jos työntekijän tai työntekijöiden vuokratyö kestää yhteensä enintään 10 työpäivää
- Jos hankinnan arvo ilman arvonlisäveroa jää alle 9 000 euron.]

Tilaajavastuulain velvoitteiden täyttäminen

Sen lisäksi, että tarjoajan tulee täyttää tarjoajan kelpoisuudelle asetetut vaatimukset, tarjoajan tulee sitoutua täyttämään tilaajavastuulaissa asetetut seuraavat vaatimukset:

Ennen sopimuksen solmimista

Tilaaja tarkistaa julkisista rekistereistä tai palveluntuottaja toimittaa ennen sopimuksen solmimista tilaajalle seuraavat selvitykset, jotka **eivät saa olla 3 kuukautta vanhempia**:

1. Selvitys siitä, että palveluntuottajayritys on **merkitty ennakkoperintälain mukaiseen ennakkoperintärekisteriin, työnantajarekisteriin ja arvonlisäverolain mukaiseen arvonlisäverovelvollisten rekisteriin**, edellyttäen, että yrityksen on lain mukaan kuuluttava näihin rekistereihin.
2. **Kaupparekisteriote tai kaupparekisteristä saatua otetta vastaavat tiedot**, joista käy ilmi yrityksen rekisteriin merkitsemisaika, toimiala, hallitus, muu johto, nimenkirjoittajat, tilintarkastajat, vastuuhenkilöiden henkilötiedot sekä se, onko viimeisimmät tilinpäätösasiakirjat toimitettu lainmukaisesti rekisteriviranomaiselle.

3. **Selvitys siitä, ettei yrityksellä ole julkisessa verovelkarekisterissä olevaa verovelkaa tai viranomaisen antama selvitys verovelan määrästä.**
4. **Todistus työntekijöiden eläkevakuutusten ottamisesta ja eläkevakuutusmaksujen suorittamisesta** tai selvitys siitä, että erääntyneitä eläkemaksuja koskeva maksusopimus on tehty. Eläkelaitokset antavat asiakkaalleen näitä todistuksia.
5. **Selvitys työhön sovellettavasta työehtosopimuksesta tai keskeisistä työehdoista.** Sovellettava työehtosopimus voi olla joko työnantajaa sitova työehtosopimus, yleissitova työehtosopimus tai muu työehtosopimus, jota työnantaja käytännössä soveltaa. Selvitys keskeisistä työehdoista kattaa esimerkiksi työntekijän pääasialliset työtehtävät, palkanmaksukauden, säännöllisen työajan, vuosiloman määräytymisen ja irtisanomisajan. Palkkatietojen osalta riittää selvitys siitä, miten palkka ja sen osat määräytyvät. Tarkoitus ei ole, että henkilökohtaiset palkkatiedot kävisivät ilmi tilaajalle.
6. **Selvitys työterveyshuollon järjestämisestä.** Selvitysvelvollisuus voidaan täyttää esittämällä tilaajalle työterveyshuoltosopimus. Selvitykseksi riittää myös sopimuspuolen itse laatima kirjallinen selvitys, josta ilmenee lakisääteisen työterveyshuollon järjestäminen. Tällöin selvityksestä tulee ilmetä vähintään se, missä työntekijöiden työterveyshuolto on sovittu järjestettävän. Silloin, kun sopimuspuolella ei sopimusta tehtäessä ole vielä velvollisuutta järjestää työterveyshuoltoa, on tilaajalle annettava selvitys siitä, miten sopimuspuoli aikoo järjestää työntekijöiden työterveyshuollon.
7. **Todistus tapaturmavakuutuksen ottamisesta.** Tapaturmavakuutuslain mukaan työnantajan velvollisuutena on ottaa tapaturmavakuutus työsuhteessa oleville työntekijöilleen. Tilaajan on rakentamistoiminnassa hankittava tieto siitä, että sopimuspuolella on voimassa oleva vakuutus työntekijöille. Vakuutusyhtiöt antavat todistuksia vakuutuksista ja niiden sisällöstä.

Selvitystapa:

- Jos yritys on rekisteröitynyt Tilaajavastuu.fi palveluun, tilaaja tarkistaa yrityksen kaikki tiedot palvelusta.
- Jos yritys ei ole rekisteröinyt Tilaajavastuu.fi -palveluun, tilaaja tarkistaa kohtien 1 ja 3 tiedot YTJ-tietojärjestelmästä ja pyytää tarvittaessa erillisen verovelkatodistuksen sekä muut edellä luetellut selvitykset suoraan yritykseltä
-

Sopimuskauden aikana

Palveluntuottajan on toimitettava tilaajalle sopimuskauden aikana

- 12 kuukauden välein todistus verojen maksamisesta tai verovelkatodistus tai selvitys siitä, että verovelkaa koskeva veronsaajan hyväksymä maksusuunnitelma on tehty sekä
- todistus eläkevakuutuksen ottamisesta ja eläkevakuutusmaksujen maksamisesta tai selvitys siitä, että erääntyneitä eläkevakuutusmaksuja koskeva maksunsaajan hyväksymä maksusuunnitelma on tehty.
- Jos palvelua suorittaa palveluntuottajaan työsuhteessa oleva lähetetty työntekijä, palveluntuottajan on toimitettava tilaajalle todistus lähetetyn työntekijän sosiaaliturvan määräytymisestä. Todistus on edellä mainitusta 12 kuukauden määräajasta poiketen

toimitettava viipymättä ja joka tapauksessa ennen kuin kyseinen lähetetty työntekijä aloittaa työnteon.

Liite 3 Hankinnan kohdetta koskevat selvitykset ja työsuunnitelma

Tarjoajan tulee toimittaa hankintayksikölle osana tarjousta tämän lomakkeen otsikkojen mukaiset selvitykset työn tekemisestä. Tämä lomake tulee olla selvityksen **kansilehtenä**.

Lomakkeen perustiedot	
Tarjous:	[Hankinnan nimi]
Tarjoaja:	

Hankinnan kohdetta koskevat vaatimukset ja selvitykset:

1. Työssä käytettävien laitteiden, ohjelmistojen ja menetelmien tulee olla yleisesti hyväksyttäviä.
Selvitys työssä käytettävistä laitteista, ohjelmistoista ja menetelmistä.
2. Originaalidata tulee olla tilaajan saatavilla. Selvitys siitä, missä originaalidataa säilytetään ja miten se on tilaajan saatavilla. **[OHJE: Huomioon otettava ja kirjattava myös sopimukseen.]**
3. Selvitys tarkemmista takuuehdoista - **[OHJE: Hankinnan kohteen vaatimuksissa oli edellytetty vähintään vuoden takuuta, joten takuun pituus ei voi olla lyhyempi.]**
4. Työsuunnitelma sisältäen ehdotuksen väliaikatauluiksi ja tarjouspyynnön mukaisten maksupostien maksuajankohdiksi. - **[OHJE: Hankinnan kohteen kuvauksissa oli jo asetettu maksupostit. Nämä sitovat tarjoajaa. Näin ollen tässä kannattaa kysyä maksuposteja ym. ainoastaan, jos sellaisia ei ole asetettu tai jos niissä on jotain liikkumavaraa.]**

LIITE 3a

OHJE: Tässä on lueteltu olennaisia sopimusehtoja. Mahdollisuuksien mukaan tarjouspyynnön liitteenä tulisi olla sopimusluonnos.

Hankintaan sovellettavat sopimusehdot

Sopimuksen osapuolet

Hankintaan sovellettavat yleiset sopimusehdot

Hankinnassa sovelletaan julkisten hankintojen yleisiä sopimusehtoja (JYSE 2014 Palvelut, x.x.2016 päivitetty) mikäli muissa hankintasopimusasiakirjoissa ei muuta edellytetä.

Hankintasopimusasiakirjat ja niiden pätevyysjärjestys

Hankintasopimusasiakirjat täydentävät toisiaan. Jos hankintasopimusasiakirjat ovat keskenään ristiriidassa, noudatetaan niitä seuraavassa keskinäisessä pätevyysjärjestyksessä:

1. Sopimus
2. Tarjouspyyntö
3. Tarjous
3. JYSE 2014 Palvelut, 2016/ Päivitetty

Sopimussakko

Tehtävän suorittamiseen liitetään sopimussakko, joka on määritelty tarjouspyynnön liitteessä 5. Tilaajalla on oikeus vähentää viivästyssakko palveluntuottajalle tehtävistä maksusuorituksista.

Muutoin sovelletaan tätä hankintaa koskevia yleisiä sopimusehtoja.

Takuu

Työllä on oltava vähintään **yhden (1) vuoden** takuu myöhemmin ilmenevien oleellisten virheiden korjaamiseksi. Takuuehdot tulee ilmoittaa tarjouksessa, liite 3.

Käyttöoikeudet

Sekä hankintayksiköllä että toimittajalla on rajoittamaton käyttöoikeus tilauksen toteutuksessa syntyviin aineistoihin, tuotteisiin ja palveluihin. Käyttöoikeus tarkoittaa mm. oikeutta käyttää ja julkaista niitä paikkatietojärjestelmässä, internet- karttapalveluissa tai muissa palveluissa [Kaikki tilauksen toteutuksessa syntynyt aineisto on tilaajan omaisuutta ja sitä ei saa julkaista tai esittää kolmannelle osa-puolelle ilman tilaajan suostumusta.]

[Hankintayksiköllä on rajoittamaton käyttöoikeus tilauksen toteutuksessa syntyviin aineistoihin, tuotteisiin ja palveluihin. Käyttöoikeus tarkoittaa mm. oikeutta käyttää ja julkaista niitä paikkatietojärjestelmässä, internet- karttapalveluissa tai muissa Tilaaajan palveluissa.]

Toimitus, laskutus ja maksuehto

Laskutus ja maksaminen

Laskutus tapahtuu Tilaaajan hyväksymän työvaiheen valmistumisen jälkeen sovittujen maksupostien mukaisesti. Laskuista on käytävä ilmi laskutuksen perusteet. Laskutus-, toimitus- tai muita vastaavia lisiä ei hyväksytä.

Laskun maksamisen edellytyksenä on, että toimitus tai sen osa on hyväksytysti suoritettu, tavara tarkastettu ja tilaaja on vastaan ottanut laskun. Maksuehto on 21 pv netto.

Laskut on toimitettava verkkolaskuna. xxxx kunnan/kaupungin operaattorina toimii xxxx Oy.

xxxkunnan/ kaupunki (y-tunnus xxxxxxx-x) vastaanottaa vain verkkolaskuja 1.1.201x alkaen. Operaattorina toimii xxx Oy (välittäjän tunnus xxx). **Verkkolaskutusosoite: OVT-tunnus xxx.** Verkkolaskutukseen ja laskujen maksatukseen liittyvissä kysymyksissä lisätietoja saa sähköpostiosoitteesta ostoreskontra@xxxxxx.fi tai soittamalla ostoreskontran palvelunumeroon xxx-xxxxxxx.

Vaikka xxxkunta/kaupunki ottaa vastaan vain sähköisiä laskuja, on laskussa silti oltava seuraavanlainen laskutusosoite:

xxx

Toimitusehto ja toimitusosoitteet

Toimitusehto: TOP (toimitettuna perille) Finnterms 2001.

Toimitusosoite/osoitteet annetaan sopimuksen yhteydessä.

Työn valvonta ja tarkastaminen

Työn valvojana ja tarkastajana toimii xxxkunnan viranhaltija xxx.

Tarkastamisessa noudatetaan voimassa olevaa lainsäädäntöä sekä Julkisen Hallinnon Suosituksia JHS185 sellaisten lopputuotteiden kohdalla, jotka palvelevat Maankäyttö- ja rakennuslaissa ja -asetuksessa tarkoitettuja kaavoitusmittauksia.

Sopimuksen toteuttamisen aikataulut

Sopimuksessa noudatetaan **mahdollisuuksien mukaan** tämän taulukon mukaisia aikatauluja.

Kohde	Aikataulu	
Työ aloitetaan mennessä	xx.xx.2017	
Työ valmistuu kokonaisuudessaan mennessä	xx.xx.2017	
Työ tarkistetaan mennessä	xx.xx.2017	
Työ hyväksytään/hylätään mennessä	xx.xx.2017	